

LA CROQUETA ANTONIO BAÑOS abanyos@elperiodico.com

FERRAN NADEU

DONNA LEON VA ANAR A UN DELS APERITIVS DE LA LLIBRERIA DE PACO CAMARASA A LA BARCELONETA.

Musclos i 'bel canto'

Donna Leon s'escapa al Liceu i aprofita per firmar novel·les a la Llibreria Negra y Criminal

Érem uns 40 persones esperant al carrer. Dins, a la llibreria, n'hi havia 40 més. Feia un dissabte assolellat i en aquestes hores, cap al migdia, la temperatura invitava a estar precisament allà, en plena Barceloneta. La llibreria Negra y Criminal celebrava una de les seves *kermesses*. La cosa consisteix a repartir vasos de vi acompanyats de musclos per fer boca. A l'interior de l'establiment sonava música i es projectava una vella pel·lícula de cine negre. Els aficionats al gènere i els amics de Paco Camarasa i senyora es conjuren per passar l'hora de l'aperitiu parlant del seu tema i en presència d'escriptors del ram que firmen, dialoguen i passegen entre el seu públic. Aquestes vetllades són un dels rars actes culturals realment autèntics d'aquesta ciutat de postal. Va ser un moment tan agradable, tan normal, tan íntim, i per això tan important, que un va témer que en qualsevol moment vingués la Urbana a prohibir-lo o l'Ajuntament s'entetés a celebrar-lo a l'esplanada del Fòrum. Però, mentrestant, la *gent negra i criminal* es va plantar al carrer de la Sal a l'espera de l'escriptora Donna Leon. Aquesta gran dama del crim, com

s'acostuma a dir, és resident a Venècia i allà ambienta totes les seves novel·les. Però Donna Leon, i aquí hi havia la gràcia, no va venir a Barcelona en acte promocional sinó perquè la dona és una *hooligan* de l'òpera. Segons em van dir, es dedica a viatjar per veure els cantants o muntatges que li interessen més. La nit anterior va passar pel Liceu per veure una *Lucrezia Borgia* en versió concert cantada per Edita Gruberova, cosa que sembla confirmar el gust belcantista de l'escriptora. El que no sé és si, a més a més, va buscar inspiració en la trama per crear el personatge d'alguna possible enverinadora que s'enfronti al seu comissari Guido Brunetti.

Leon, americana i mitjons de color butà, es va trobar a la llibreria amb Willy C. Gordon, escriptor nord-americà amb barret, que també firmava. Així que a tots dos se'ls va oferir una tauleta on se'ls va fer seure, un al portal i l'altra al mateix carrer. Com les àvies del barri, que surten a la fresca per fer ganxet, així semblaven tots dos teixint dedicatòries amb parsimònia i afecte, com si fossin tapets per posar a sobre de la tele.

EL PINYOL

Bon rotllo

Quin bon rotllo i quin cansament el de Nahir Gutiérrez, directora de comunicació de Seix Barral, que es va passar bona part de l'acte reptant el seu fill petit a fer carreres pel carrer de viants. A vegades guanyava ella i altres, el marrec.

LA SOLAPA

Els noms de l'albercoc

JAUME SUBIRANA jaumesubirana@elperiodico.com

Albercoc si sou de Castelló, *aubercoc* si sou de Palma, *albercoc* si sou de Sort, *ubercoc* si sou de Ciutadella i si no encara *abercoc*, *abiroc*, *abrecoc*, *abricoc*, *abricot*, *albaricoc*, *albecroc* o fins i tot *abrebaracoc*; vull creure que en som uns quants els que col·leccionem amb il·lusió noms distints de la mateixa comunitat per a les mateixes coses bàsiques, els que pensem contra la inèrcia o la simplificació centralista i globalitzant que és el matis, la variació, la perifèria el que ens torna alguna cosa més que eficaços i avorrits codis de barres.

Som, doncs, uns quants els que podem apreciar una crònica de l'ultralocal, si volem dir-ho com Emili Manzano a les "**Quatre paraules abans de començar**" els seus *Pinyols d'aubercoc*, un llibre fragmentari, lateral, dialectal i, per tot plegat, tan remarcable que no m'e'n puc estar de passar-hi tota aquesta columna a veure si sé encomanar-vos el meu entusiasme.

Enllà del periodisme cultural, l'autor ha après (pel camí de tornada al seu món d'infantesa, a la llengua dels padrins, al lloc de joc i memòria) algunes de les lliçons bàsiques del dialecte de l'artista: que les mateixes coses poden ser dites sempre amb noms diversos, que les coses menudes

Un llibre com 'Pinyols d'aubercoc' requereix més traça que paciència

són les que millor contenen la grandesa, que les històries personals són les que parlen a més gent. Lliçons que tots hauríem de saber aprendre encara que no es vulgui acabar escrivint un

llibre: perquè és en el dialecte i en l'art, en la barriada del sentit majoritari, que ens afinem i acceptem la petitesa, la podridura, l'heretatge.

L'autor diu *terra* i la boca se'n omple de gustos que són els nostres a través dels d'ell. També sosté que fer un xiulet amb un pinyol d'aubercoc és una cosa que demana més paciència que traça: els que hem rascat i rascat els pinyols d'aubercoc havent dinat al pati i, més endavant, hem escrit algunes pàgines i n'hem llegit moltes més sabem que un llibre com *Pinyols d'aubercoc* requereix, en canvi, molta més traça que paciència.

Manzano té la mena de traça que cal per fer-nos llegir i somniar, a més de xiular. Per fer arribar l'estiu al febrer. Per omplir-nos la boca d'aubercoc.

*Jaume Subirana és escriptor.

